

vyžiadať si rečníka z radov kandidátov Vášho volebného kraja. Každý kandidát so spracováva svoj volebný kraj a preto nežiadať, aby ten - ktorý kandidát, popredný činiteľ bol delegovaný na zhromaždenie do iného volebného kraja, než v ktorom je kandidovaný.

Je potrebné, aby ste si do volieb vypracovali plán schôdzí, pracovných porád a verejných zhromaždení tak, aby hlavne verejné zhromaždenia boli usporiadané v každej obci, prípadne v kompaktných väčších osadách. A ak bude záujem vyžadovať hlavne, ak obec navštíví verejný činiteľ inej politickej strany, a mal by v nej určitý úspech, treba tam znova usporiadať zhromaždenie a patrične reagovať na jeho vývoj.

Manifestácie odporúčam konať hlavne dopoludnia. Najúčinnnejšie je ich usporiadať pre kostolom po bohoslužbách. Veľké okresné manifestácie pripravujte spoločne s dohodou a súčinnosťou príslušného oblastného tajomníka, ktoré obsadzujte najschopnejšími rečníkmi z kandidátov v oblasti a ostatných činiteľov, dobrých rečníkov. Manifestácie bedlivo pripravte, šikovne propagujte, aby boli čo najviac navštívené a vyzneli mohutne. Zároveň ukladám okr.(esným) tajomníkom, ktorí ešte tak doteraz neučinili, aby si zostavili zoznam miestnych rečníkov a s ich dohodou vypracujte si pracovný predvolebný program.

Požiadať a zapojte do predvolebnej kampane intelektuálov /učiteľov, profesorov a ostatných našich priaznivcov, dobrých rečníkov/.

Len s takto účelným a pevným kádrom pracovníkov docielime pri účelnom organizovaní predvolebnej kampane zaslúženého volebného výsledku.

Pracovný čas na sekretariátoch: žiadam všetky oblastné a okresné sekretariáty, aby vzhľadom na predvolebné práce vo zvýšenej miere vyvinuli intenzívnu prácu a úradné hodiny neobmedzovali na určitú dobu, ale upravili si ich tak ako to záujem a úspech volebných prác bude vyžadovať, teda i mimo úradných hodín.

Sme pred voľbami, ktoré budú skúškou vyspelosti a zdatnosti našej politickej strany, preto každý kto má záujem na úspešnom zložení tejto skúšky po celoročnej namáhavej práci musí vydať všetky sily, aby sme čestne obstáli a obdržali diplom víťazov!

Volám Vás všetkých k radostnej spolupráci a ostávam

s bratským pozdravom

Dr. Miloš B u g á r v. r.

gen.(erálny) tajomník.

Slovenský národný archív Bratislava, f. Demokratická strana, mikrofilm. 630 - 634.

Dokument č. 56

Zápisnica z 11. mája 1946 spísaná na stanici NB Šárlužky – Kajsa o prejave kandidáta Demokratickej strany Miloša Bugára

Z á p i s n i c a

napísaná dňa 11. mája 1946 na stanici NB Šárlužky – Kajsa s Ambrózom Lisým, ved. notárom v Šárlužky – Kajsa, za prítomnosti npor. Jána Škuleca z Nitry, ako predsedu a vrchného strážm.(ajstra) Holúbka a Vincenta Sedmáka z Nitra ako svedkov.

P r e d m e t

Ambróz Lisý 45 ročný, narodený v Bobrovci, bytom Zbehy, číslo 178, rim.(mo) kat.(olík), ženatý, je vypočúvaný ako svedok vo veci obvineného kandidáta DS Miloša Bugára, ktorý dňa 7. mája 1946 použil pri svojom prejave protištátne výroky.

Ambróz Lisý súc upozornený, aby vypovedal len skutočnú pravdu, ktorú bude môcť potvrdiť aj prisahou, udáva: Pokiaľ sa pamätám, povedal Dr. Bugár pri svojom prejave dňa 7. mája 1946 medzi iným toto: „Pre katolíkov mala byť založená štvrtá strana, ktorá sa mala menovať kresťansko – socialistická, ale pre odpor súdruhov toto padlo a tým, že by to bola obdobná strana, ako maďarská kresťansko–socialistická strana. Potom sme mali pomenovať túto stranu kresťansko–republikánsku. Aj proti tomuto boli súdruhovia, lebo by to vraj bolo spojenie HSĽS a bývalé(ej) agrárne(ej) strany. V tom sme videli, že kresťanským názorom najlepšie poslúžime, keď zostaneme v DS a túto tým posilníme. Tým DS aj naďalej zlučuje verných čestne zmýšľajúcich katolíkov. Podľa toho začali nám nadávať, že sme reakcionármí. Štvrtej strane zostali potom u vesla zväčša evanjelici a táto sa stala odnožou českej národno-socialistickej strany. Potom prehlásil, že ten človek, ktorý nosí krížik ako znak kresťanstva, nie je reakcionár. On je ten, ktorý miluje svoju vieru, Slovensko a ČSR. Keď sa niekto cíti byť kresťan, nech pyšne nosí symbol kresťanstva – krížik, ale pri tom nech je dobrý vlastenec a verný občan ČSR. Toľko povedal, pokiaľ ide o nosenie krížikov.

Potom nabádal občanov, aby boli pri voľbách opatrní, koho budú voliť. K tomu pripomenul jednu príhodu, ktorá sa vraj mala stať niekde vo Francii. V rušných poprevratových časoch vo Francúzsku robili z cirkevných škôl školy štátne, parcelovalo sa, a chceli zakladať tanečné školy, putiky a lokály z kostolov a cirkevných škôl. Prišli do kraja komisári s vojskom aby tieto školy zaberali. V istej dedine občianstvo obstálo školu a odoprelo ju vydať. Prehlásilo, že len cez ich mŕtvolu bude prevzatá. Keď prítomný komisár videl, že si rady nedá, zavolať vojsko, aby ľud rozohňalo. Veriaci (veliaci) dôstojník vyzval ľud, aby sa rozišiel, lebo že ináč bude musieť použiť zbrane. Ľud neuposlúchol, preto veriaci (veliaci) dôstojník nariadil strieľať. Vojsko jeho rozkazu neuposlúchlo, iba jeden černocho vystrelil a zabil jedného občana. Na to dôstojník prehovoril k ľudu. Vy ste toho človeka zabili a nie ten černocho. Prečo? Nás sem poslala tá vláda, ktorú ste si Vy zvolili a my plníme iba jej rozkazy. K tomu pridalo, že u nás sú pomery podobné, lebo cirkevné školy aj u nás boli poštátnené. Bude preto teraz záležať len na Vás, koho si budete voliť akého si na čelo národa postavíte. My katolíci sme na vie (v texte), že na čelo národa sa dostali takí ľudia, ktorí nám teraz berú naše cirkevné katolícke školy. Nepamätám si, že by bol povedal neznajbohov. Teraz sa nám jedná o bytie alebo nebytie, lebo nebezpečie u nás hrozí ešte väčšie. Sme pred voľbami, aká bude naša ústava, ako sa bude uberať náš život a taká bude celistvosť ČSR. Máme mnoho nepriateľov, okolo nás, ale záleží všetko len na nás, že tu bude vládnuť tyrania, alebo demokracia. Do volieb musíme ísť v znamení DS. Biele lístky nehlasujete sú nám nebezpečné a posilnili by sme nimi nepriateľa.

ďalej spomínal, že na Slovensko chodí istý vládny činiteľ z Prahy, ktorý bol už i u Vás prednášať a Vás balamútiť. Rozprával, že pozemková reforma v Čechách je už prevedená a aj na prídelcov už pozemko-knižne prevedená. Pripúšťam, že je pokročilejšia, ale to nie je zásluhou jeho, ale samého obyvateľstva a tamojších pomerov. Keď po prechode vojny Nemci opustili svoje majetky, český národ tieto majetky prevzal, ale nerozkradol, ako to urobil náš národ. Žiadam toho pána, aby uviedol mená tých, ktorým pôda bola už pridelená a pozemko-knižne prevedená. Pred tým zložím klobúk a pokloním sa.

Rozhovoril sa potom o dávke z majetku a o tom, ako sa nám žilo za býv.(alého) slovenského štátu. Povedal, že za slovenského štátu mal každý všetkého nadostač, bol tu poriadok a všetkého bolo dost, nepamätám si, že by bol povedal, že u nás sa nerozširoval v tom čase proletariát. Ďalej hovoril, že do roku 1934 pracovali sme pre seba. Stavali sme továrne, budovali sme, alebo sa stavalo, budovalo sa, takže naše peniaze do roku 1944 mali hodnotu, kým v Čechách a na Morave sa nebudovalo a nestavalo, naproti tomu Nemci natlačili peniaze,

a tak znehodnotili protektorátnu menu. Preto my Slováci, nemáme byť postihnutí, rovnakými dávkami z majetku, ako Česi. Boli sme uznaní 33. štátmi a nebol to teda tzv. Slovenský štát, ako to hovoria iní, ale bol to štát faktický a preto nebudeme súdiť týchto budovateľov slovenského štátu, ale budeme súdiť lajdákov a zlodejov. Nie som proti tomu, aby boli súdení tí, ktorí si to zaslúžili. Ja som síce hlinkovcom nebol. Bol som lidovcom a vždy som bol pre ČSR, ale čo sa dobre robilo musím priznať. Môžem povedať, že sme žili sami pre seba a mali sme sa dobre.

Zápisnica bola prečítaná, vysvetlená a vlastnoručne podpísaná.

Predseda:	Svedkovia:	Vypočúvaný:
Npor. Škulec	Vrch.stražm. Holúbek Vincent Sedmák	Ambróz Lisý

Vypočúvaný Michal Hôrka, 33 ročný, narodený vo Zbehov, bytom Zbehy č. p. 202, ženatý, rim.(o) kat.(olík), zástupca správu (správcu) školy po zákonitom poučení udáva:

Obsahovo sa stotožňuje s výpoveďou Ambróza Lisého, aj Michal Hôrka, zástupca správcu školy ľud.(ovej) zo Zbehov, ktorý bol pri spomenutom prejave prítomný, až na vetu, na ktorú sa presne nepamätám. „a to vetu nebudeme súdiť budovateľov štátu, ale budeme súdiť lajdákov a zlodejov.“ Na tú vetu sa nepamätám. Vysvetľujem to tým spôsobom, že pred touto vetou bola rečníkom o tom, že to nebol tzv. slovenský štát ale faktický slovenský štát. Ja som po tejto vete hovoril môjmu susedovi o tom, že sa divím, že takéto výrazy môže používať rečník. Asi v tej dobe rečník použil vetu, na ktorú sa presne nepamätám. Ináč sa stotožňuje s obsahom celej výpovedi svedka Ambróza Lisého. Skončené, prečítané a podpísané.

Predseda:	Svedkovia:	Vypočúvaný:
Npor. Škulec	Vrch.(ný) stražm.(ajster) Holúbek Vincent Sedmák	Michal Hôrka

Slovenský národný archív Bratislava, f. ÚV KSS, P. Dávid, kart. 2236, a. j. 2.

Dokument č. 57

Prevolanie Strany slobody k slovenským katolíkom

Slovenskí katolíci, sestry a bratia !

My, slovenskí katolíci združení v Strane slobody, v jedinej politickej strane, ktorá má čisto kresťanský program, ktorá sa prvá postavila aj v Národnom fronte za práva katolíckych občanov nášho štátu, vám týmto jednohlasne a úprimne vyhlasujeme pred celou slovenskou verejnosťou, že nie sú pravdivé tie nečestné a nekresťanské klebety, ohováračky a nehanebné lži, ktoré o nás a o Strane slobody v posledných dňoch šíri predvolebná agitácia. My sa osvedčujeme pred našim kresťanským, katolíckym svedomím, pred svojou národnou cťou, že nemáme nič spoločného s tým, čo sa o nás takto zlomyseľne hovorí. Uisťujeme vás, že naši politickí nepriatelia nachytali niekoľko našich nerozhodných, bojzlivých a slabších